

Ajuntament de
Castelló

Novembre 2022

**I PLA D'ACCIÓ PER A
IMPULSAR LA COMPRA
PÚBLICA ÈTICA I EL
CONSUM DE COMERÇ
JUST DE LA CIUDAD DE
CASTELLÓ DE LA PLANA**

I Pla d'acció per a impulsar la compra pública ètica a l'Ajuntament de Castelló de la Plana i el consum de comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana

Castelló de la Plana, 30 de novembre

Ajuntament de
Castelló

ONGD Pankara
EcoGlobal

ÍNDEX

1. El comerç just i el desenvolupament sostenible	02
2. Antecedents del Comerç Just a la ciutat de Castelló de la Plana	05
3. Campanya de Ciutats pel Comerç Just i el compliment de criteris per al seu reconeixement a la ciutat de Castelló de la Plana	12
4. I Pla d'acció per a impulsar la compra pública ètica a l'Ajuntament de Castelló de la Plana i el consum de comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana	16
5. Pressupost del I Pla d'acció de comerç just de Castelló de la Plana	23

1. El comerç just i el desenvolupament sostenible

L'Agenda 2030 es va aprovar en l'Assemblea General de Nacions Unides el setembre de 2015 amb la vocació de ser una agenda internacionalment consensuada per a la construcció d'un model de desenvolupament que garantisca, a través dels Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS), el benestar de les persones i la sostenibilitat del planeta, i amb la qual es pretén aconseguir en 2030 l'erradicació de la pobresa, la protecció del planeta, la reducció de les desigualtats i la prosperitat per a totes les persones.

En aquesta línia, el comerç just ha demostrat durant més de 50 anys que és una eina útil per a contribuir a l'Agenda 2030 i ha demostrat ser eficaç per a transformar la vida de milions de persones en el planeta, en ser una alternativa econòmica que assegura la prosperitat de les comunitats productores i contribueix a millorar la vida de les persones productores, garantint els seus drets i protegint el planeta. Segons la World Fair Trade Organization (WFTO) la definició oficial de *comerç just* és:

“El comerç just és una relació comercial, basada en el diàleg, la transparència i el respecte, que busca una major equitat en el comerç internacional. Contribueix al desenvolupament sostenible oferint millors condicions comercials i assegurant els drets dels productors i treballadors marginats, especialment al sud.”

Tal com assenyala IDEAS, les organitzacions de comerç just no sols comercialitzen productes sota aquests criteris, sinó que també, secundades per consumidores i consumidors conscients, estan implicades activament a fer costat als grups productors, sensibilitzar i desenvolupar campanyes per a aconseguir canvis en les injustes regles i pràctiques del comerç internacional convencional. Per això, per a Facts and Figures of Fair Trade in Europe, el comerç just és una poderosa eina per a erradicar les causes de la pobresa en les comunitats més desfavorides, garantint els drets, la dignitat i el desenvolupament de totes les parts implicades (FINE).

El moviment internacional del comerç just es regeix per un document essencial que han de complir totes les organitzacions, la Carta de principis. Aquesta va ser consensuada i aprovada pels més de 400 membres en el marc de l'Organització Mundial del Comerç Just (WFTO). La Carta dels 10 principis del comerç just, sota una visió integral, aborda tant els factors socials com els econòmics i mediambientals, i respon al doble objectiu de contribuir al desenvolupament de les organitzacions productores i les seues comunitats, així com al desenvolupament d'una ciutadania global compromesa amb els problemes del planeta.

Els criteris que han de ser complits per les organitzacions que treballen pel comerç just són:

Imagen 1. Los 10 criterios del Comercio Justo.

Fuente: Organización Mundial del Comercio Justo (WFTO)

Per tant, es fa evident la urgència de compromís dels països de conjuminar esforços per a crear una economia sostenible i eficient en l'ús dels recursos, fins i tot mitjançant la cooperació multilateral per a accelerar el canvi de comportaments en els corrents comercials i les cadenes de valor, l'harmonització de normatives nacionals i la generació futura de beneficis per a tots i totes, és a dir, cap al comerç just.

Finalment, l'Informe de la Coordinadora Estatal de Comerç Just sobre el comerç just de 2020 assenyala que el volum de vendes en l'Estat espanyol en 2020 va sumar 143,7 milions d'euros en el seu conjunt, incorporant també les xifres de venda de l'estranger, la qual cosa va suposar un increment del 3,6 % respecte de l'any anterior. No obstant això, encara que les xifres de venda són positives, encara són baixes respecte de la resta de països europeus [1].

[1] <https://comerciojusto.org/wp-content/uploads/2021/10/INFORME-ComercioJusto-2020.pdf>

Segons l'Informe Anual de Fair Trade per a 2020-2021 (The future is fair ANNUAL REPORT 2020-2021 [2]), en el món hi havia en 2020:

- 1.880 organitzacions certificades de comerç just.
- 1,9 milions de persones agricultores i treballadores integrades en el sistema de comerç just, en 71 països.
- El 78 % de les cooperatives de café van vendre almenys la meitat de la seua producció total en condicions de comerç just.
- Es van vendre productes de comerç just en 131 països.

Segons les últimes dades mostrades, es pot observar que són resultats moderadament positius del treball realitzat a favor del foment del comerç just, però per a tractar de reduir la bretxa entre la dimensió de sensibilització i d'incidència política en la població, serà important el treball que es duga a terme a nivell local des de l'Ajuntament de Castelló de la Plana, les organitzacions de comerç just, els centres educatius i la Universitat Jaume I.

En definitiva, els beneficis es resumeixen en el fet que el comerç just comporta una nova visió de models empresarials per a promoure una economia adaptada a les necessitats del planeta, els seus recursos i la prosperitat de la seua població per a assegurar un futur sense deficiències.

[2]<https://files.fairtrade.net/publications/Fairtrade-International-Annual-Report-2020-2021.pdf>

2. La situació del comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana

A continuació, es presenta l'evolució del comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana fins a l'actualitat.

ETAPA 1 (2005-2011): Inici del comerç just a l'Ajuntament de Castelló de la Plana

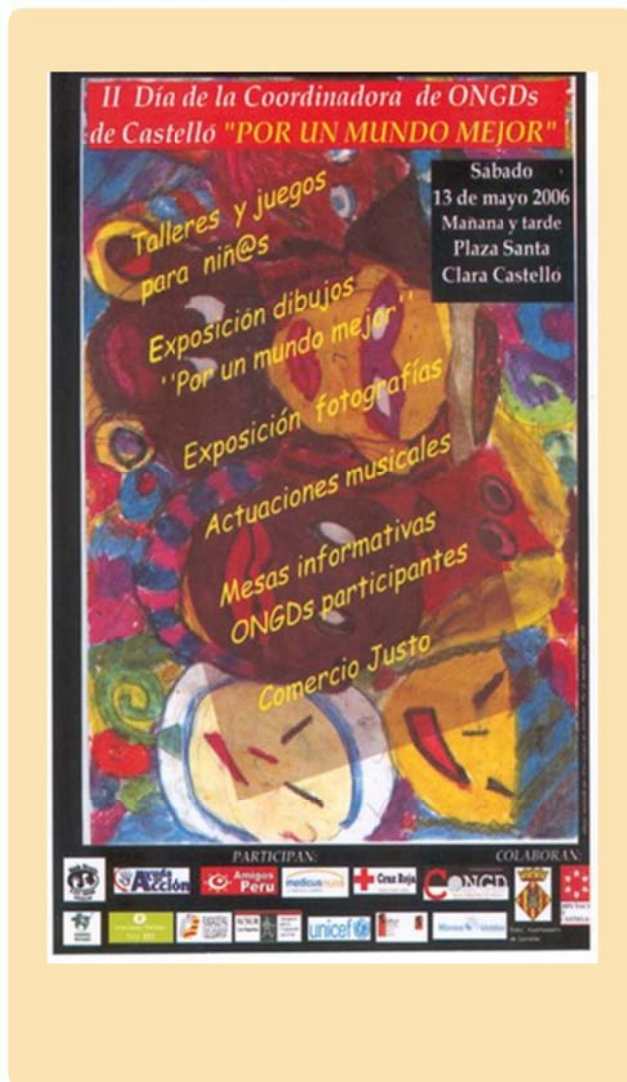
L'inici del comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana es remunta a l'any 2005, juntament amb la primera campanya organitzada per l'Ajuntament amb la col·laboració de la Coordinadora Valenciana d'ONGD i que coincidia amb el Dia Internacional de la Cooperació al Desenvolupament. Des de 2005 fins a 2011 es van realitzar campanyes ininterrompudament a través de la realització de fires, d'exposició de productes de comerç just i d'accions de sensibilització a la ciutadania per a la promoció del consum i compra de productes de comerç just. La realització d'aquests actes es va dur a terme a la plaça Santa Clara (situada en ple centre de la ciutat) per a poder tindre una major visibilitat i afavorir l'accés a tota la ciutadania.

ETAPA 2 (2012-2014): Desmantellament de la Cooperació al Desenvolupament

La segona va ser una etapa de retrocés i minimització dràstica de la cooperació per part de l'Ajuntament, coincidint amb l'època de les retallades derivades de la crisi. Conseqüentment, es van eliminar les convocatòries d'ajudes econòmiques entre 2012 i 2014, i només es va deixar una xicoteta partida per a ajuda humanitària i per a algunes activitats municipals.

A conseqüència d'aquesta crisi, durant aquest període es van suspendre les campanyes pel Dia Mundial del Comerç Just a la ciutat de Castelló de la Plana i tota l'activitat relacionada amb la Cooperació al Desenvolupament davant l'escassetat de pressupost municipal per a això.

Imatge 2. Cartells del Dia Mundial del Comerç Just de l'any 2006

Imatge 3. Cartells del Dia Mundial del Comerç Just de l'any 2016

CARTELLS DEL DIA MUNDIAL DEL COMERÇ JUST
ANYS 2006 I 2016

ETAPA 3 (2015-actualitat): Recuperació i retorn de les campanyes i activitats relacionades amb el comerç just

- A partir de l'any 2015

Amb l'entrada d'una nova administració al consistori i davant d'un clima d'estabilització dels pressupostos municipals, es va produir una reactivació i consolidació progressiva de l'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD) de l'Ajuntament de Castelló de la Plana i es va apostar per reprendre les activitats relacionades amb la promoció i sensibilització del comerç just.

- Any 2016

Es va reprendre el Dia Mundial del Comerç Just a Castelló de la Plana amb una exposició de fotografies i panells que explicaven el recorregut de les ONGD finançades per l'Ajuntament en matèria de comerç just i cooperació internacional. A més, es va realitzar una *performance* de comerç just entorn de la responsabilitat de les accions de les persones consumidores.

- Anys 2017, 2018 i 2019

L'any 2017 es va signar el conveni amb la Coordinadora Valenciana d'Organitzacions No Governamentals de Desenvolupament (CVONGD), fet que va impulsar el comerç just a la ciutat fins a l'actualitat.

Durant els anys 2017, 2018 i 2019 es va celebrar el Dia Mundial de Comerç Just i Cooperació Internacional amb la finalitat de reivindicar que existeix un model productiu i de comerç internacional que pot ser just, equitatiu i basat en el respecte tant dels drets humans com del medi ambient, i acostar el comerç just a la ciutadania, fent visible que un altre tipus de consum més responsable i sostenible és possible.

Per a la celebració del Dia Mundial del Comerç Just, es va realitzar una fira amb diferents activitats entorn del comerç just (gimcana, tallers infantils, concerts, contacontes, batukada, desfilada de moda responsable, degustació i venda de productes de comerç just i la lectura del manifest del Dia Mundial del Comerç Just). Durant aquests tres anys, la jornada va estar secundada pels mitjans de comunicació amb la difusió de la informació en falques de ràdio, cartells i fullets, i en les xarxes socials (Facebook, Instagram, webs...).

- Any 2020

A causa de la situació de pandèmia no es va celebrar el Dia Mundial del Comerç Just i es va substituir l'activitat de la fira per una campanya de comunicació sobre el comerç just i el consum responsable. Amb el lema de #PapáNoelLoSabe i #LosReyesMagosLoSaben, aquesta campanya perseguia els mateixos objectius que les activitats recollides per al Dia Mundial del Comerç Just: motivar la ciutadania a adquirir productes de comerç just i consum responsable que respecten els drets humans i siguen sostenibles mediambientalment. Per a donar suport a la campanya, al mes de desembre, a la plaça Major, es va dur a terme una *performance* que va comptar amb el suport del Pare Noel, dels Reis Mags, de representants de les entitats de Castelló i de personal de l'Ajuntament. L'acte pretenia fomentar el consum responsable, just i de proximitat dels productes adquirits especialment durant el Nadal.

- Any 2021

Com a conseqüència de les mesures sanitàries vigents per la COVID-10, no es va poder reprendre la celebració del Dia Mundial del Comerç Just. Com a alternativa a la desaparició de l'activitat de l'agenda urbana es va reivindicar la importància del comerç just en la Fira d'Artesania de Nadal celebrada al mes de desembre per l'Ajuntament, on es va participar amb un estand i amb la realització d'activitats de sensibilització relacionades amb el comerç just, dirigides a tota la ciutadania (actuació teatral, informació i venda de productes de comerç just i degustació de productes). A més, es va entregar el premi als col·legis guanyadors del Concurs de Dibuix pel Comerç Just amb una cistella de productes de comerç just.

- Any 2022

Durant l'any 2022 es va reprendre la celebració del Dia Mundial del Comerç Just i es tornar a acostar el comerç just a la tota la ciutadania a través d'una fira en què va destacar la participació de les ONGD amb un estand i la realització de concerts, activitats dirigides a tota la família, degustació de productes de *fair trade* i la lectura del manifest pel comerç just. La jornada va estar secundada pels mitjans de comunicació amb la difusió de la informació en falques de ràdio, cartells i fullets, i en les xarxes socials (Facebook, Instagram, web...).

Imatge 4-8. Fotografies de les fires del Dia Mundial de Comerç Just (2017-2022)

ACTIVIDADES DEL DIA MUNDIAL DEL COMERCIO JUSTO AÑO 2017-2022

A més, cal destacar el paper que ha tingut la Universitat Jaume I a la ciutat de Castelló de la Plana en els últims anys en la promoció pel comerç just, assumint el compromís institucional des de l'any 2013, quan va obtenir el Reconeixement d'Universitat pel Comerç Just, de continuar amb el desenvolupament d'una política de suport al comerç just i al consum responsable per a promoure el desenvolupament sostenible i la reducció de la pobresa, a través de la realització de diferents activitats i campanyes de promoció del comerç just i la incorporació de clàusules de compra pública ètica.

Imatge 9. Cartell de la IX Setmana del Comerç Just de l'UJI

Imatge 10. Degustació de xocolata de comerç just a l'UJI

UNIVERSITAT JAUME I. UNIVERSITAT PEL COMERÇ JUST

L'Ajuntament de Castelló de la Plana té un fort compromís a contribuir en aquesta comesa, motiu pel qual el Negociat de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de l'Ajuntament de Castelló de la Plana va iniciar el procés, que es va aprovar en el I Pla de cooperació internacional per al desenvolupament i solidaritat amb data 29 de novembre de 2018, i que posteriorment, es va reiterar amb l'acord del Ple de 25 de març de 2021, amb el compromís de sol·licitar l'adhesió a la Campanya de Ciutats Internacionals pel Comerç Just (l'elaboració d'un estudi diagnòstic sobre el comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana), reconeixement que atorga l'entitat IDEAS si la ciutat acredita complir una sèrie de criteris i estàndards. Per a això, es va contractar una assistència tècnica per a conèixer la situació de partida de la ciutat de Castelló de la Plana, en matèria de comerç just i les iniciatives desenvolupades en el període de 2017 a 2022 per a promocionar el consum i la sensibilització del comerç just.

L'assistència tècnica del projecte es va adjudicar a l'ONGD Pankara, amb la col·laboració d'IDEAS. A més de donar a conèixer la situació actual de la ciutat de Castelló de la Plana en relació amb el comerç just, es fa necessari l'elaboració d'un pla d'acció que definisca l'estratègia que s'ha de seguir en els pròxims anys, per a caminar cap a una ciutat més justa, més centrada en el benestar de les persones, més compromesa individualment i col·lectivament en pautes de consum responsable i comerç just que contribuïsquen a unes relacions laborals d'equitat, justícia social, des del respecte dels drets humans i la producció de béns i productes en condicions respectuoses amb el medi ambient, amb la finalitat de poder contribuir a aconseguir el compliment dels Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS).

3. Context del programa Ciutats pel Comerç Just

3.1. Programa Ciutats pel Comerç Just

El programa de Ciutats pel Comerç Just va tindre el seu origen l'any 2001, quan a l'abril d'aquell any la ciutat de Garstang (Anglaterra) va ser declarada la primera ciutat a obtindre aquest distintiu a tot el món (Fair Trade Towns). Amb l'inici d'aquesta xarxa de ciutats que promouen i milloren la presència del comerç just s'aconsegueix fomentar un model de localitat que visibilitza la realitat de xicotets grups de persones productores per tal de millorar les seues condicions de vida. Des de llavors han sigut més de 2.000 municipis de 33 països de tot el món els que s'han esforçat per ser reconeguts com a Ciutats pel Comerç Just. El títol ja ha sigut entregat a les capitals d'Anglaterra (Londres), França (París), Bèlgica (Brussel·les), l'Equador (Quito) o Austràlia (Melbourne), i a altres localitats com Arroyos i Esteros (el Paraguai), Menjez (el Líban), Kumamoto (el Japó), New Koforidua (Ghana) o Wolfville (el Canadà).

A Espanya més d'una vintena de ciutats ostenten aquest reconeixement, entre les quals es troben: Burgos, Bilbao, Còrdova, Donosti-Sant Sebastià, Lleó, Lugo, Madrid, Màlaga, Oriola (Alacant), Puerto Real (Cadis), Sagunt, València, Valladolid i Saragossa. Per a aconseguir el títol de Ciutat pel Comerç Just els municipis han de complir cinc criteris, determinats per la població que tinga:

1

Compromís institucional i iniciatives de compra pública ètica

2

Oferta i accessibilitat de productes de comerç just

3

Compromís del sector empresarial, organitzacions de la societat civil i la comunitat educativa

4

Accions de comunicació i sensibilització dirigides a la ciutadania

5

Compromís i coordinació del grup de treball local

Obtindre aquest segell té diversos beneficis, tal com assenyala IDEAS en el manual per a la campanya de Ciutats pel Comerç Just[3]:

- 1 Formar part d'una xarxa global i aconseguir reconeixement internacional a favor d'un desenvolupament més just i sostenible, mitjançant actuacions promogudes per actors locals.
- 2 Compartir bones pràctiques, coneixements i contactes per al foment d'un comerç més just i sostenible.
- 3 Contribuir a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. El comerç just és un enfocament basat en els tres pilars del desenvolupament sostenible.
A més dels seus impactes econòmics i socials positius, inclou estrictes requisits ambientals en les seues especificacions, contribuint a la lluita contra el canvi climàtic, complementant i fent costat al sector ecològic i de producció local.
- 4 Enfortir una xarxa de suport internacional a les comunitats de xicotets productors, artesans i famílies llauradores.
- 5 Promoure un compromís a llarg termini en la contractació pública ètica i sostenible i en la sensibilització de la ciutadania amb un consum responsable, i contribuir a donar solucions als actuals reptes socials i mediambientals i als desafiaments del comerç just.

La ciutat de Castelló de la Plana s'ha volgut sumar a aquesta Xarxa de Ciutats pel Comerç Just per a contribuir des del sector públic, comerços, entitats del teixit associatiu, centres educatius, hostaleria, empreses i ciutadania amb els Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS) i la consecució d'un món un poc més sostenible, equitatiu i just, sent conscients de la seua responsabilitat de ser actors actius del canvi de paradigma en el comerç actual. En aquesta línia, la ciutat de Castelló de la Plana promou i acosta des de fa diversos anys el comerç just a la ciutadania a través de diferents iniciatives i campanyes de sensibilització i incidència a través de la compra pública ètica, i dona suport a altres models de consum més responsable i sostenible que permeten acostar la realitat dels xicotets grups de persones productores i dels productes de comerç just a la ciutadania.

[3] MANUAL DE LA CAMPANYA DE CIUTATS PEL COMERÇ JUST

https://ideas.coop/wp-content/uploads/2021/11/Manual_noviembre_ciudades.pdf

Prova de tot això són els resultats recollits en l'Estudi diagnòstic de comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana, en el qual s'ha dut a terme una anàlisi dels estàndards i criteris per a poder conèixer la situació inicial de la ciutat de Castelló de la Plana en relació amb el comerç just, amb la finalitat de poder obtenir el segell de Comerç Just que expén IDEAS per a entrar en la Xarxa Mundial de Ciutats pel Comerç Just.

A través de la consulta de fonts primàries i secundàries, entre les quals destaquen: aportació de dades oficials per part de l'Administració pública i la Universitat Jaume I, visites i telefonades a establiments d'hostaleria i comerços locals, entrevistes a persones implicades directament, enquestes a entitats i centres educatius, revisió documental de pàgines web (Ajuntament, Universitat Jaume I, Diputació, entitats col·laboradores...), així com recopilació dels esdeveniments realitzats a Castelló de la Plana en matèria de comerç just durant el període de referència.

L'Estudi diagnòstic de comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana es va entregar a l'Ajuntament a finals del mes d'octubre, després de la segona reunió del grup motor, en què es van compartir els resultats obtinguts en l'estudi i es van validar les propostes derivades del Diagnòstic per a l'elaboració del present pla. El grup motor és una part fonamental del Pla d'acció pel comerç just de Castelló de la Plana i constitueix un grup de treball format pels agents implicats amb la iniciativa (entitats del sector públic, comunitat educativa, ONGD o associacions), les funcions dels quals són coordinar i dinamitzar les activitats que permeten aconseguir i mantindre el model de Ciutat pel Comerç Just a Castelló de la Plana. A més, de la constitució d'aquest grup motor i de les reunions de treball a favor del comerç just, va partir el Pla d'acció per a impulsar la compra pública ètica a l'Ajuntament de Castelló de la Plana i el consum de comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana per als anys 2023-2024 i la responsabilitat de cadascun dels actors implicats per al seu compliment.

Els resultats obtinguts en el diagnòstic realitzat previ al Pla d'acció per a impulsar la compra pública ètica a l'Ajuntament de Castelló de la Plana i el consum de comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana estan compresos, tenint en compte el període de referència, entre l'1 de gener de 2018 i el 31 d'agost de 2022, i atenent la dada de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) que estableix la població de la ciutat en 2022 en 171.857 persones, sent 82.969 homes i 88.888 dones [4].

[4] INE, (2023). Xifres oficials de població dels municipis espanyols en aplicació de la Llei de bases del règim local (art. 17). Disponible en: <https://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=2865>

En la taula següent (Taula 1), se sintetitzen els estàndards mínims per a la ciutat de Castelló de la Plana i els resultats obtinguts en el període de referència analitzat.

Taula 1. Recopilació de criteris: mínims i compliment d'aquests

Criterio	Estándares	Pob. >50.000 y ≤200.000	Mínimo para Castelló de la Plana	Cumplimiento para el periodo de referencia
Criterio 1	Contratos o concesiones que hayan requerido de la publicación de un pliego de licitación que consideren, al menos, un criterio de Comercio Justo en el período de referencia.	Como mínimo 1 por cada 100.000	2	7
	Compras o contratos directos (sin necesidad de publicación de pliego de licitación) que hayan incorporado, al menos, un producto de Comercio Justo en el período de referencia.	Como mínimo 2 y 1 por cada 25.000	7	66
Criterio 2	Establecimientos de venta minorista (pequeño y mediano comercio, supermercados y/o hipermercados) que oferten productos de Comercio Justo, en el período de referencia.	Como mínimo 5 y 1 por cada 12.500	14	27
	Establecimientos y servicios de hostería (cafeterías, bares, restaurantes, hoteles y/o máquinas expendedoras) que oferten algún producto de Comercio Justo, en el período de referencia.	Como mínimo 2 y 1 por cada 22.500	8	28
Criterio 3	Empresas u organizaciones de la sociedad civil comprometidas con el Comercio Justo que, al menos, realicen una compra de productos de Comercio Justo o actividad de sensibilización/difusión, en el período de referencia.	Como mínimo 4 y 1 por cada 20.000	9	20
	Centros Educativos comprometidos con el Comercio Justo que, al menos, realicen una compra de productos de Comercio Justo o actividad de sensibilización/difusión, en el período de referencia.	Como mínimo 2 y 1 por cada 40.000	4	12
Criterio 4	Realización de acciones de comunicación sobre consumo responsable y Comercio Justo en el período de referencia dirigidas a la ciudadanía en general (noticias aparecidas en prensa, mantenimiento de canales de comunicación social, etc.)	Como mínimo 6 y 1 por cada 12.500	14	44
	Organización de actividades de sensibilización/difusión sobre consumo responsable y Comercio Justo en el período de referencia dirigidas a la ciudadanía en general (Día del Comercio Justo, campañas, contribución del CJ al cumplimiento de los ODS, etc.)	Como mínimo 3 y 1 por cada 25.000	7	18

En vista d'aquests, es pot concloure que la ciutat de Castelló de la Plana compleix els cinc estàndards del model de Ciutat pel Comerç Just i amb això està en condicions de poder sol·licitar l'adhesió a la Campanya de Ciutats Internacionals pel Comerç Just, ja que és una ciutat compromesa amb un model de desenvolupament solidari i sostenible, que impulsa el comerç just entre els agents socials, econòmics i públics de la ciutat.

4. I Pla d'acció per a impulsar la compra pública ètica a l'Ajuntament de Castelló de la Plana i el consum de comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana

El dia 26 d'octubre es va celebrar al Menador Espai Cultural la reunió del grup de treball local en favor del comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana, on es va dur a terme una sessió de treball en la qual es van presentar els resultats preliminars de l'Estudi diagnòstic sobre la situació del comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana i en la qual es van identificar les accions més prioritàries per a continuar construint un model de Ciutat pel Comerç Just. Aquestes accions constitueixen el present I Pla d'acció per a impulsar la compra pública ètica a l'Ajuntament de Castelló de la Plana i el consum de comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana.

El I Pla d'acció per a impulsar la compra pública ètica a l'Ajuntament de Castelló de la Plana i el consum de comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana ha de donar resposta als objectius següents que s'exposen a continuació:

1

Incorporar de manera efectiva la compra pública ètica i el consum de comerç just a l'Ajuntament de Castelló de la Plana, tant en el marc de la normativa municipal sobre contractació pública com en la resta de polítiques públiques a nivell local.

2

Facilitar l'accés i incrementar l'oferta de productes de comerç just en comerços, establiments d'hostaleria i empreses de la ciutat de Castelló de la Plana, així com en centres educatius i altres equipaments culturals públics i privats.

3

Conscienciar i sensibilitzar la ciutadania de Castelló de la Plana, hostaleria, empreses, comerços i entitats del tercer sector sobre els beneficis i principis del comerç just per a aconseguir el compliment dels Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS).

4

Consolidar un grup del Grup de treball local en favor del comerç just a la ciutat de Castelló de la Plana.

A continuació, es presenten les accions més prioritàries per cada línia de treball del programa internacional de Ciutats pel Comerç Just, així com la seua vinculació directa amb els objectius que es presenten en el Pla d'acció per als anys 2023-2024:

Criteri 1: Compromís institucional i iniciatives de compra pública ètica

Orden de Prioridad	Acción	Objetivo	Temporalidad
1	Consolidación de un grupo de trabajo interinstitucional para la coordinación de políticas a favor de la compra pública ética en el Ayuntamiento de Castelló de la Plana y el consumo de Comercio Justo en la ciudad de Castelló de la Plana.	Objetivo 1	2023
2	Priorización del Comercio Justo como estrategia fundamental del II Plan de Cooperación Internacional del Ayuntamiento de Castelló de la Plana.	Objetivo 1	2023
3	Organizar sesiones informativas dirigidas a las empresas proveedoras de bienes y servicios del sector público municipal para promover una mayor variedad de productos y servicios con base en el Comercio Justo.	Objetivo 1	2023 - 2024
4	Formación del personal del Ayuntamiento de Castelló de la Plana para que considere cláusulas éticas de Comercio Justo y de Consumo Responsable y Sostenible en los procesos de compras y contratos municipales.	Objetivo 1	2023
5	Elaboración de una guía práctica sobre como incorporar la compra pública ética y el Comercio Justo dirigida al personal responsable de la contratación pública del Ayuntamiento de Castelló de la Plana.	Objetivo 1	2023
6	Incorporación de una instrucción municipal para incorporar cláusulas éticas de Comercio Justo en el Ayuntamiento de Castelló de la Plana.	Objetivo 1	2023 - 2024
7	Coordinar acciones en las distintas áreas o departamentos del Ayuntamiento de Castelló de la Plana, vinculadas a otros Planes y Programas propuestos desde el propio Ayuntamiento (Plan de Igualdad, Plan o Estrategia de Ciudad Educadora, Plan Director de Cooperación, ...).	Objetivo 1, 2, 3 y 4	2023 - 2024

criteri 2: Oferta i accessibilitat dels productes de comerç just

Orden de Prioridad	Acción	Objetivo	Temporalidad
1	Mapear los puntos de distribución y venta de productos de Comercio Justo. Elaborar un catálogo de productos de Comercio Justo por distribuidor para facilitar el acceso a la información y fomentar la compra de este tipo de productos y quién los ofrece.	Objetivo 2	2023
2	Creación de un Catálogo de productos de Comercio Justo por empresas distribuidoras dirigido a la hostelería y comercio de la ciudad.	Objetivo 2	2023
3	Creación de un distintivo para reconocer el compromiso social de los establecimientos (hoteleros, venta minorista, etc.) que ofrecen o usen productos de Comercio Justo.	Objetivo 2	2023
4	Formación e incidencia dirigida a establecimientos (hoteleros, venta minorista, etc.) en Comercio Justo.	Objetivo 2	2023 - 2024
5	Organización de acciones continuas de promoción de productos de Comercio Justo dirigidas a los establecimientos de la ciudad (hoteles, bares, restaurantes, comercios, etc.).	Objetivo 2	2023 - 2024
6	Creación de un espacio web, alojado en la página corporativa municipal, en el que se ofrezca información a la ciudadanía sobre los puntos de venta de productos de Comercio Justo en la ciudad de Castelló de la Plana y de las ONGDs que trabajan para promoverlo.	Objetivo 2	2024

Criteri 3: Compromís del sector empresarial, organitzacions de la societat civil i la comunitat educativa

Orden de Prioridad	Acción	Objetivo	Temporalidad
1	Incorporación de formación sobre Comercio Justo en los programas del Centro de Formación del profesorado (CEFIRE) y en el Plan Estratégico Castelló Ciudad Educadora.	Objetivo 3	2023 - 2024
2	Formación y sensibilización sobre Comercio Justo dirigida a la comunidad educativa (alumnado, madres y padres, profesorado, AMPAS y personal administrativo) de los centros escolares.	Objetivo 3	2023 - 2024
3	Elaboración de un catálogo de productos de Comercio Justo y buenas prácticas a nivel educativo dirigido a los centros educativos de la ciudad.	Objetivo 3	2024
4	Fortalecer la articulación de redes con las Universidades radicadas en la ciudad de Castelló de la Plana.	Objetivo 3	2023 - 2024

Criteri 4: Accions de comunicació i sensibilització dirigides a la ciutadania

Orden de Prioridad	Acción	Objetivo	Temporalidad
1	Mantenimiento de campañas de sensibilización y comunicación social, dirigidas a la ciudadanía, para potenciar el conocimiento sobre el Comercio Justo, potenciando la proyección mediática del reconocimiento de Castelló de la Plana como Ciudad por el Comercio Justo.	Objetivo 4	2023 - 2024
2	Potenciar que los colegios consigan la distinción y se adhieran a la campaña de «Centro Educativo por el Comercio Justo». Campaña promovida por las organizaciones IDEAS, SETEM y PROYDE con la que se pretende acercar el Comercio Justo y el consumo responsable a los centros educativos tanto en aspectos curriculares como de gestión y suministros del centro.	Objetivo 4	2023 - 2024
3	Diseño y promoción de la campaña «Castelló Ciudad por el Comercio Justo» con la elaboración de trípticos, folletos, informativos para informar a la ciudadanía en Redes Sociales y publicidad en mupis y/o cartelería.	Objetivo 4	2023 - 2024
4	Inclusión de líneas específicas para el fomento del Comercio Justo en la ciudad en las convocatorias de subvenciones para proyectos de Educación para el Desarrollo y Cooperación al Desarrollo.	Objetivo 4	2023 - 2024
5	Línea de base sobre el conocimiento que tiene la ciudadanía sobre el Comercio Justo.	Objetivo 4	2023 - 2024

Per a dur a terme l'execució de les accions anteriorment descrites, l'Ajuntament de Castelló de la Plana habilitarà els recursos pressupostaris necessaris per a la seua implementació, amb la finalitat que es complisquen els estàndards fixats en la Campanya de Ciutats pel Comerç Just.

De l'elaboració del present Pla, es ressalta el fort compromís que l'Ajuntament de Castelló de la Plana té per contribuir i impulsar el comerç just entre la ciutadania, i adherir-se a la Campanya de Ciutats Internacionals pel Comerç Just per a caminar cap a una ciutat més justa, més centrada en el benestar de les persones, més compromesa individualment i col·lectivament en pautes de consum responsable i comerç just, que contribuïsquen a unes relacions laborals d'equitat, justícia social, des del respecte dels drets humans i la producció de béns i productes en condicions respectuoses amb el medi ambient, amb la finalitat de poder contribuir a aconseguir el compliment dels Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS).

5. Pressupost del I Pla d'acció de comerç just de Castelló de la Plana

Els recursos pressupostaris necessaris per a l'execució del I Pla d'acció de comerç just de Castelló de la Plana s'estima en 15.000 € per a cadascun dels exercicis 2023 i 2024.